

Posudek závěrečné práce

předložené na Ústavu anglického jazyka a didaktiky
na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy

Jméno a tituly posuzující/ho: Mgr. Denisa Šebestová

Posudek: vedoucího/vedoucí oponenta/oponentky

Autor/autorka: Dorothea Kobzová

Název práce:

The influence of English and Czech on the overuse of the Slovak preposition pre in official discussions
Vplyv angličtiny a češtiny na nadužívanie slovenskej predložky pre v oficiálnych diskusiách

Rok odevzdání: 2021

Předložena jako práce: bakalářská diplomová

Odborná úroveň práce:

vynikající velmi dobrá průměrná podprůměrná nevyhovující

Věcné chyby:

téměř žádné vzhledem k rozsahu přiměřený počet méně podstatné četné závažné

Zvolená metoda:

původní a adekvátní vhodně zvolená nepřilíš vhodná nevhodně zvolená

Výsledky:

originální původní i převzaté netriviální kompilace citované z literatury opsané

Rozsah práce:

příliš velký přiměřený tématu dostatečný nedostatečný

Použitá sekundární literatura (počet a výběr titulů):

nadprůměrná (rozsahem nebo náročností) průměrná podprůměrná nevyhovující

Grafická a formální úroveň:

vynikající velmi dobrá průměrná podprůměrná nevyhovující

Jazyková úroveň:

vynikající velmi dobrá průměrná podprůměrná nevyhovující

Tiskové chyby:

téměř žádné vzhledem k rozsahu a tématu přiměřený počet četné

Celková úroveň práce:

vynikající velmi dobrá průměrná podprůměrná nevyhovující

Stručná charakteristika práce (vyplňuje vedoucí, cca 100-200 slov)

Bakalářská práce Dorothey Kobzové zkoumá možný vliv jazykového kontaktu s angličtinou a češtinou na nadužívání předložky *pre* ve slovenštině, o němž se hovoří mj. v médiích, ale dosud nebylo předmětem lingvistického výzkumu. Pracuje s materiálem z korpusu Europarl, jde o částečně spontánní mluvené projevy a jejich simultánně tlumočené překlady.

Teoretická kapitola popisuje specifika slovensko-českého jazykového kontaktu, charakterizuje a porovnává ekvivalentní předložky *pre-pro-for*, všímá si přitom rozdílů v jejich významu a použití ve třech zkoumaných jazycích a výstižně je ilustruje příklady.

Analytická část srovnává výskyty *pre* ve slovenských originálech a proti tomu ve slovenských překladech z angličtiny a češtiny. Výsledky nepotvrdily vliv jazykového kontaktu, nestandardní užití *pre* se v překladové slovenštině prakticky nevyskytlo. To lze podle autorky vysvětlit formálností registru, popř. velkým zastoupením kategorií *účel/prospěch* a *vymezení (delimitation)*. Naopak ve slovenských originálech se nestandardní *pre* objevilo, a to v korelaci se slovesnými substantivy. Autorka nabízí možné vysvětlení – zatímco školení tlumočníci se nestandardnímu *pre* mohou vědomě vyhýbat, originální projevy politiků jsou spontánní a nekorigované.

Slovní vyjádření, komentáře a připomínky (cca 100-200 slov)

Silné stránky práce:

Oceňuji autorčinu samostatnost při práci a odvalu při výběru tématu, které je originální a náročné vzhledem k porovnání tří jazyků. Autorka se obeznámila se širokým spektrem literatury. Teoretické poznatky vztahuje k výsledkům své analýzy – přesvědčivá je např. interpretace, že delimitační užití *pre* může být důsledkem kontaktu s češtinou v době Československa.

Práci komplikovalo omezené množství literatury o slovenštině, dále byl potřebou porovnání tří jazyků limitován objem korpusových dat, z čehož vyplynulo zaměření na specifický textový typ. Ačkoli tedy autorka neměla při volbě korpusu mnoho na vybranou, pracovala s ním velmi poučeně: vyšla z předpokladu, že záznamy debat z Evropského parlamentu odrážejí jazykový kontakt v praxi, navíc se v nich střetává formálnost prostředí s nutností spontánního projevu v debatě i při simultánním tlumočení.

Kladně hodnotím srozumitelný teoretický výklad, kritické shrnutí možných metodologických problémů a závěrečné návrhy pro další výzkum. Zdařilé je i resumé – stručné a přitom dostatečně informativní i čtivé.

Slabé stránky práce:

Substitučnímu testu (posuzování přijatelnosti nahrazení *pre > na*) lze vytknout subjektivitu. Je fér zmínit, že jsme zvažovaly zapojení jiných rodilých mluvčích slovenštiny s využitím dotazníku, ale zavrhlly jsme to jako časově i organizačně náročné. Jako vodítko při určování ne/spisovnosti autorka využívá definice z aktuálních slovníků, což určitou míru objektivitu dodává.

V teoretické kapitole jsou nastíněny významové kategorie, do nichž spadají různá užití předložek. Při analýze autorka některé kategorie (*primary purpose* a *benefit* a zčásti snad i *regard*) slučuje s odůvodněním, že v praxi nebývají jasně rozlišitelné. To mi připadá legitimní, ale v případě *regard* se mi princip kategorizace nezdá úplně jasně popsán.

S. 18 nepřesnost: Quirk et al. definují jednoduché předložky jako jednoslovné, pak je teprve dělí na jedno-/víceslabičné.

Pozor na užití slova *significant* na str. 39 – nejde zřejmě o statistickou signifikantnost.

Otázky k obhajobě a náměty do diskuze:

Na str. 11-12 píšete, že znalost L2 může způsobit odchylky od standardu v L1. Hraje v tom roli pokročilost mluvčích, popř. zda mají v L2 nějaké formální vzdělání? Do jaké míry lze toto očekávat u mluvčích v Europarlu?

Na s. 14 píšete, že „Pre is primarily a preposition used with a basic causal meaning. (Ibid) Prepositions like that are the exact opposite of those which have a primary spatial meaning.“ V jakém smyslu?

S. 16: „form-wise the level of abstract object function is reserved only to primary prepositions which are used in the dynamic cases, such as accusative, but not all of them: while *na* belongs in this group, *pre* does not.“ Mohla byste to ilustrovat příkladem?

S. 22: předpokládáte, že v parlamentu pravděpodobně nebude idiomatický jazyk – pokud ale chápu idiomatičnost širěji (jako formální ustálenost + významová neprůhlednost/nekompozicionalitu), neobjevila se v korpusu nějaká ustálená spojení? (Možná dokonce nějaká, která by mohla být typická pro tento registr?)

Dotaz ke str. 34: Chápu správně, že nepracujete s celým významem *regard*, protože do značné míry splývá s *primary purpose* a *benefit*; z *regard* zachováváte jen dílčí význam *emphasis*, a k němu řadíte příklady, které splňují podmínky A a B? (Nejsem si jistá, zda jde skutečně vždycky o emfatický význam.)

Další poznámky:

s. 35, př. 7, 8: Nemyslím, že předložková fráze dodává svému řídicímu členu na důležitosti; spíše ho prostě rozvíjí, specifikuje jeho význam.)

Zajímavý přínos práce, který podle mě vyplývá ze závěru: výsledky naznačují, že polyfunkčnost předložky *pre* jde ruku v ruce s určitou významovou vágností. V důsledku je pak přesné vymezení a rozlišení jednotlivých významů mnohdy obtížné, jedná se spíše o škálu, kde některá použití předložky (slovníkové příklady) jsou více prototypická než jiná.

Navržená klasifikace:

výborně velmi dobře dobře neprospěl/a

Bakalářskou práci Dorothey Kobzové s radostí doporučuji k obhajobě a předběžně navrhuji známku výborně až velmi dobře.

Místo, datum a podpis vedoucí:

V Praze, 31. srpna 2021

Denisa Šebestová